

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **B kategorija srednjih strukovnih i umjetničkih škola**

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i istraživačkim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji nabilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori, odgovori napisani u zagradama i bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka sve ispitne materijale preuzima Školsko povjerenstvo.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

1. Na kojim od navedenih graničnih prijelaza ljudi ne moraju prolaziti provjere i kontrole kad prelaze iz jedne države u drugu?

a) Bajakovo b) Goričan c) Kaštel d) Nova Sela e) Svilaj

U SLJEDEĆA TRI ZADATAKA U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I
ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

2

2. Europska zastava sastoji se od kruga s **12/27** zvijezda **bijele/zlatne** boje na plavoj podlozi. Zvijezde simboliziraju **solidarnost i sklad** / **broj članica** u Europskoj uniji dok krug simbolizira **jedinstvo/Zemlju**.

2

3. Melodija koja simbolizira Europsku uniju potječe iz **Druge/Devete** simfonije, koju je 1823. godine skladao **L. van Beethoven** / **W. A. Mozart**. Njome je uglazbio „**Eroicu**” / „**Odu radosti**”, lirsku pjesmu **F. von Schillera** / **H. De Balzaca** iz 1785. godine.

1

4. Danom Europe, koji se obilježava **9./30.** svibnja svake godine, slave se mir i jedinstvo u Europi. Moto je Europske unije koji se koristi 2000. godine „**Promijenite našu Europu**” / „**Ujedinjena u raznolikosti**”.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Broj živorođenih, umrlih, imigranata i emigranata u Republici Hrvatskoj 2021. godine

živorođeni	umrli	imigranti	emigranti
36 508	62 712	35 912	40 424

Izvor: DZS, 2022.

3

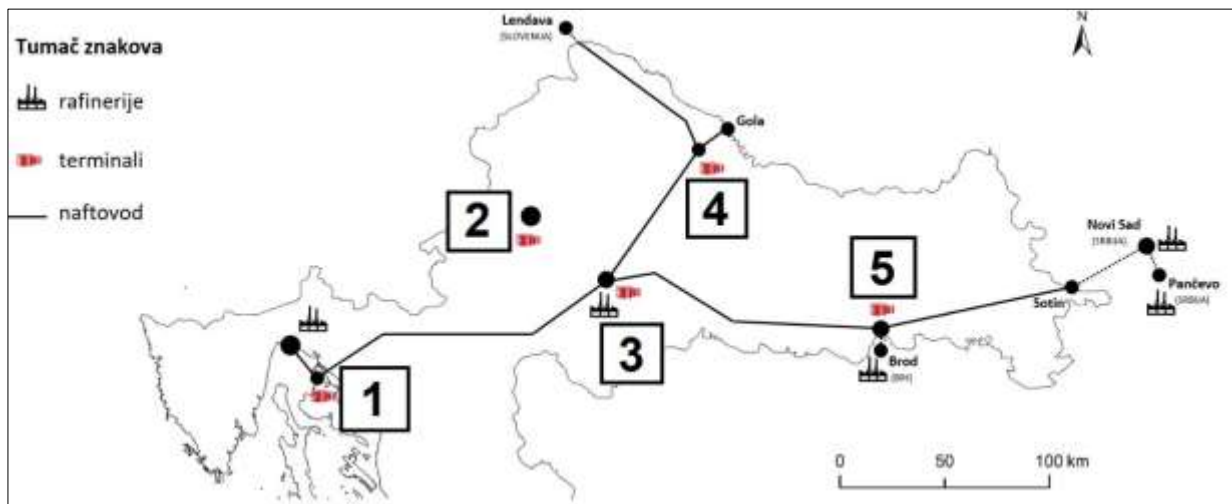
5. a) Koliko iznosi prirodna promjena stanovništva Republike Hrvatske 2021. godine?

- b) Koliko iznosi migracijska bilanca stanovništva Republike Hrvatske 2021. godine?

- c) Koliko iznosi opće kretanje stanovništva Republike Hrvatske 2021. godine?

Prostor za računanje

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

1

6. Na karti je prikazan naftovodno-skladišni sustav u Republici Hrvatskoj čija je pokrata _____.

3

7. Plinsko polje popularnoga naziva podravski Kuvajt nalazi se u blizini naftnoga terminala koji je na karti označen brojem _____. Ime je toga plinskog polja, koje ime dijeli s općinom u kojoj se nalazi, _____, a terminal se nalazi u naselju čije je ime _____.

1

8. Ime je naselja u kojemu se nalazi LNG terminal za ukapljeni prirodni plin označen na karti brojem 1 _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

2

9. Na fotografiji je prikazana jedna od 63 čelične brane koje su isporučene Italiji i pridonijele su spašavanju Venecije od velikih problema koje joj stvara plima. Ime je hrvatskoga brodogradilišta u kojemu su navedene brane izrađene _____, a ime je grada u kojemu se brodogradilište nalazi _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

1

10. Solana u Pagu nalazi se u županiji koja je označena rimskim brojem _____. Ime je te županije _____.

2

11. Najviše Čeha ima u županiji koja je označena rimskim brojem _____. Ime je te županije _____. Ime je grada unutar te županije u kojemu živi više od $\frac{1}{4}$ svih Čeha u Republici Hrvatskoj _____.

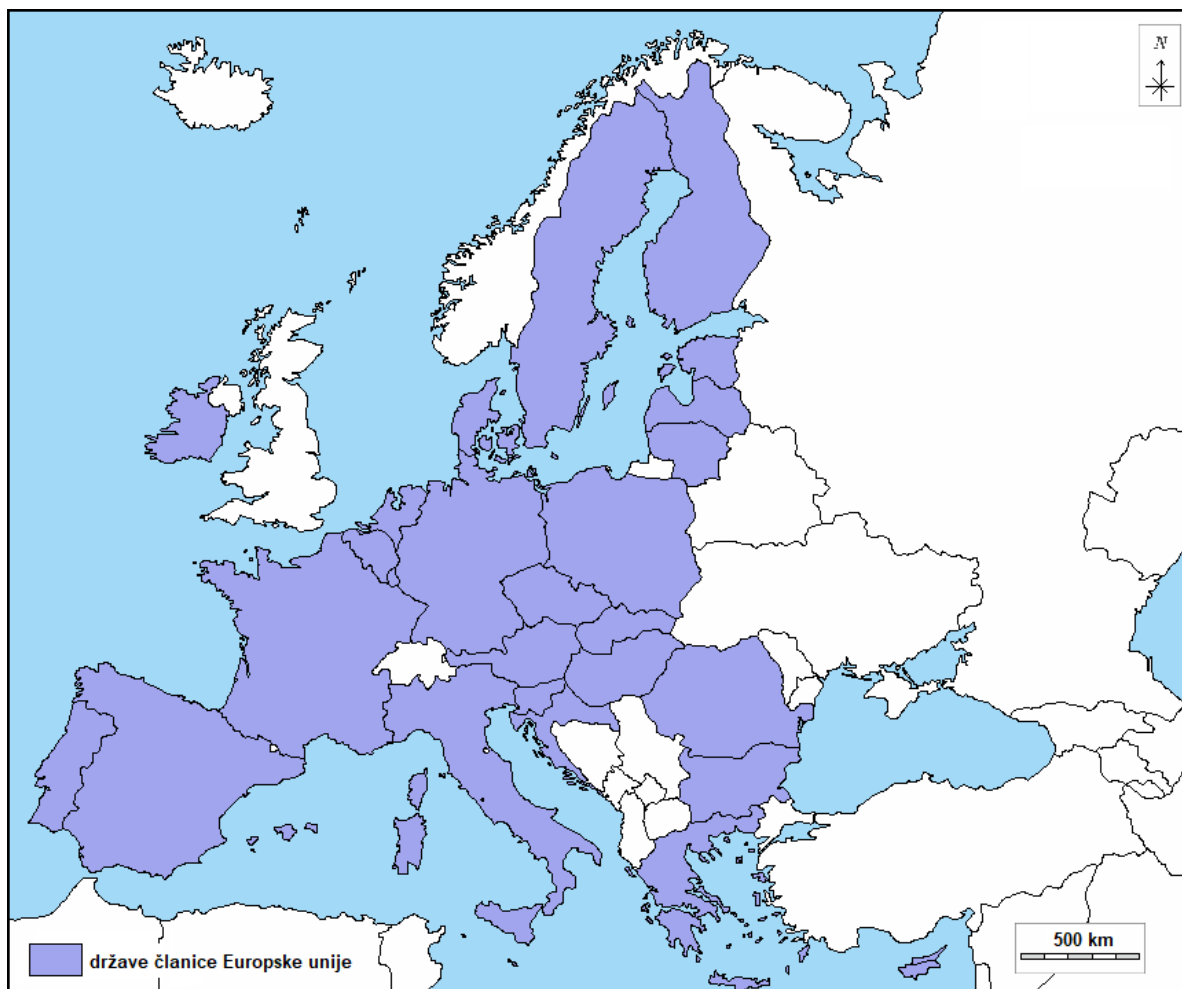
U TEKSTU SLJEDEĆEGA ZADATKA TRI SU NETOČNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC U ISTOME REDU UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

12. Izvori prihoda Europske unije uključuju doprinose svih država Europe, uvozne carine na proizvode iz zemalja izvan EU-a, nacionalni doprinos koji se temelji na neregistriranome plastičnom ambalažnom otpadu te novčane kazne koje se izriču kad se poduzeća ne pridržavaju propisa Europske unije. Proračun Europske unije puni se i iz udjela bruto nacionalnoga dohotka (BND) svake države u skladu s njezinom turističkom snagom. Iz proračuna Europske unije financiraju se različite aktivnosti, od razvoja ruralnih područja i očuvanja okoliša do zaštite unutarnjih granica i promicanja ljudskih prava.

NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE EUROPE.

2

13. Upiši na kartu broj **1** u državu koja je posljednja postala članicom Europske unije. Ime je te države _____, a Europskoj uniji pristupila je _____ (upiši dan, mjesec i godinu).

3

14. Godine 1951. šest država Europe potpisalo je ugovor o zajedničkom upravljanju proizvodnjom ugljena i čelika. Koji je naziv dokumenta (plana, deklaracije) na temelju kojega je potpisan ugovor? _____

Od tih šest zemalja površinom najmanju državu u potpunosti zaokruži na karti, a unutar ostalih pet država upiši slovo **X**.

1

15. Broj je službenih jezika u Europskoj uniji 2023. godine _____.

2

16. Unutar države koja je jedina do sada izišla iz članstva u Europskoj uniji upiši broj **2**. Ime je te države _____, a godina prestanka članstva _____.

1

17. Unutar države koja predsjedava Vijećem Europske unije do 1. srpnja 2023. godine upiši broj **3**. Ime je te države _____.

1

18. Unutar površinom najveće države koja ima status zemlje kandidatkinje za pristupanje Europskoj uniji upiši broj **4**. Ime je te države _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA DOPUNI REČENICE.

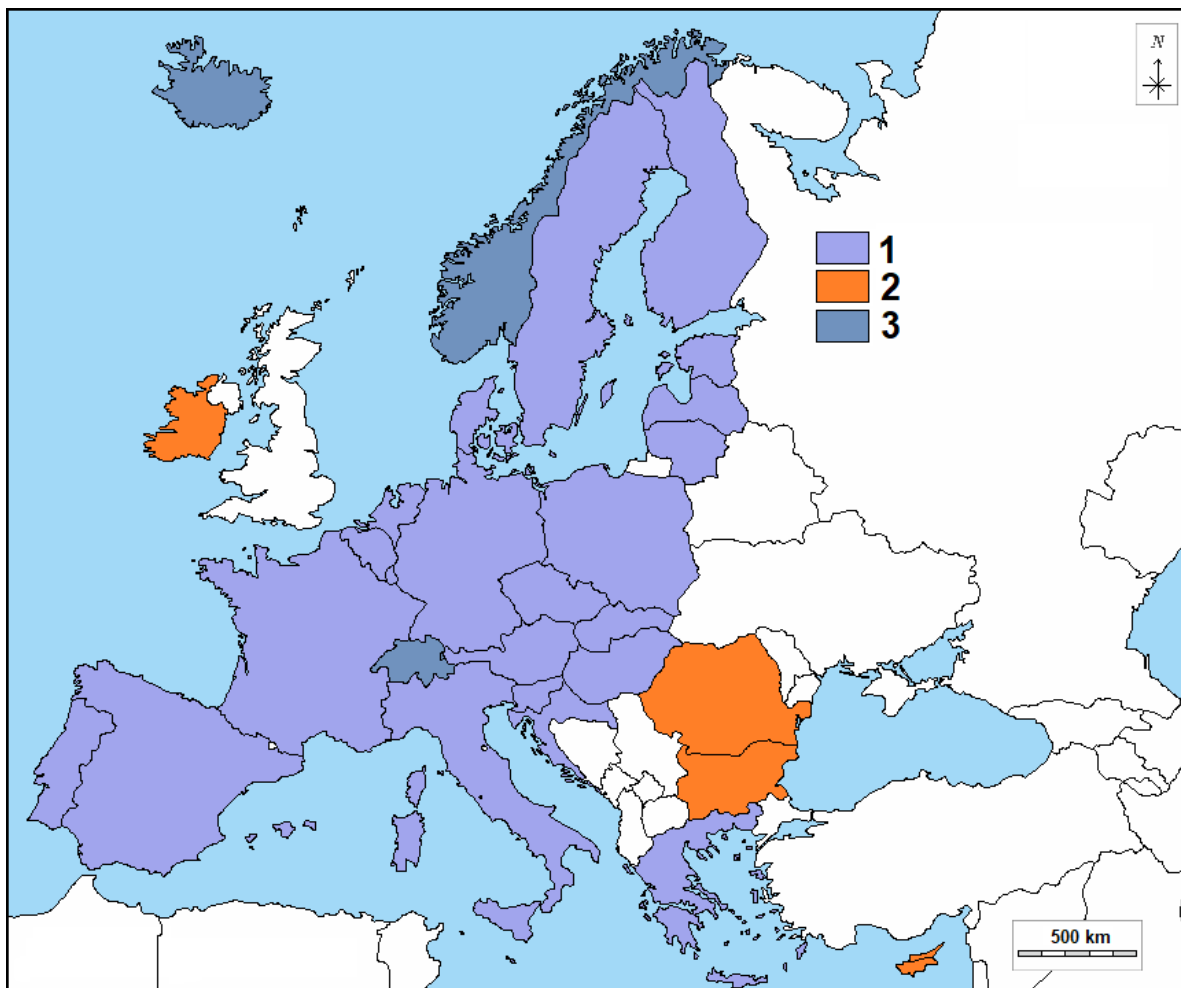
1

19. Članstvom u Europskoj uniji Republika Hrvatska je 2020. godine dodatno osnažila svoj ugled i utjecaj kad je _____ (*upiši ime grada*) postala Europska prijestolnica kulture.

1

20. Program Europske unije kojim se podupiru obrazovanje, strukovno osposobljavanje, mladi i sport u Europi nazivamo _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE EUROPE.

1

21. Države koje prema tumaču znakova pripadaju broju **1** i broju **3** nalaze se unutar zone odnosno područja u kojemu ljudi mogu slobodno i bez poteškoća putovati iz jedne zemlje u drugu te ne moraju prolaziti provjere i kontrole na granicama. Tu zonu odnosno područje nazivamo _____.

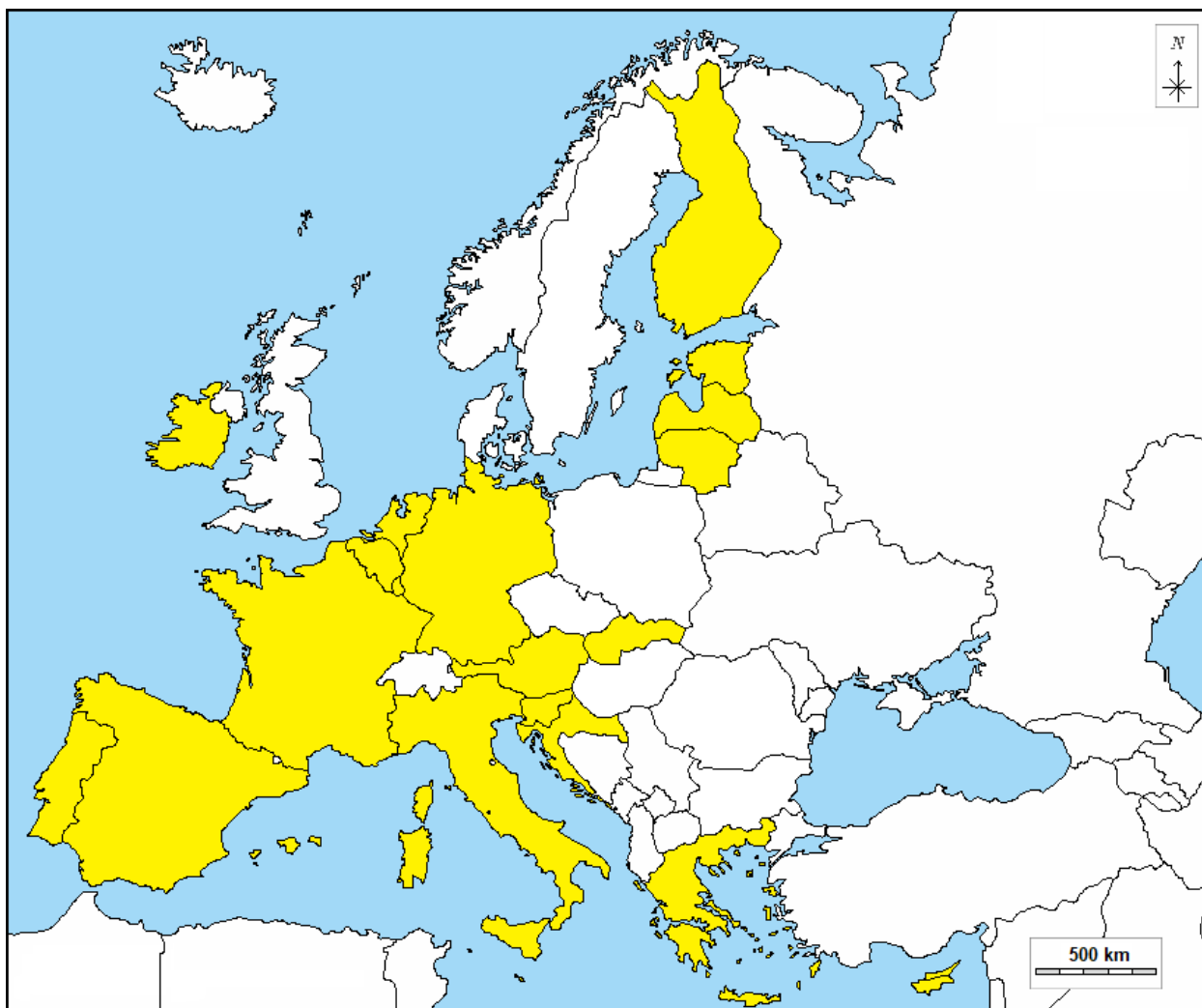
2

22. Upiši na kartu slovo **X** u državu koja je posljednja ušla u navedeno područje odnosno zonu. Ime je te države _____, a u to područje odnosno zonu pristupila je _____ (*upiši dan, mjesec i godinu*).

1

23. Države koje prema tumaču znakova pripadaju broju **3** članice su gospodarske organizacije čija je pokrata _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE EUROPE.

1

24. Euro je službena valuta 19 država Europske unije koje zajedno čine područje odnosno zonu prikazanu na karti žutom bojom. Naziv je te zone/područja _____.

2

25. Upiši na kartu broj **1** unutar države koja je posljednja ušla u navedeno područje odnosno zonu. Ime je te države _____, a u to područje odnosno zonu pristupila je _____ (upiši dan, mjesec i godinu).

2

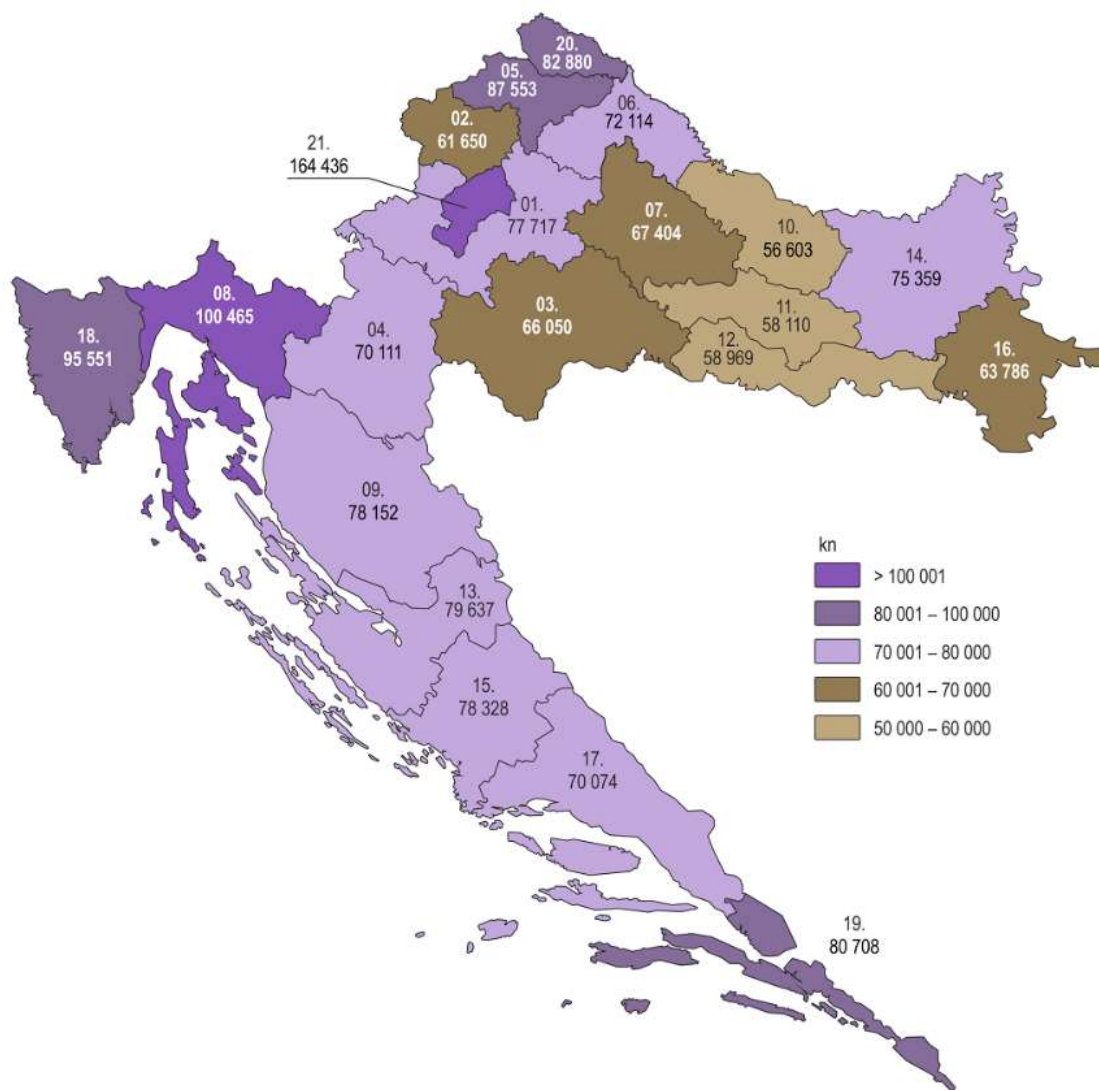
26. Osim u Andori, Monaku, San Marinu i Vatikanu u još dvije države u Europi koje nisu članice navedenoga područja odnosno zone i koje nisu članice Europske unije koristi se euro kao službena valuta. Upiši na kartu slovo **X** u svaku od tih država. Imena su tih država _____ i _____.

2

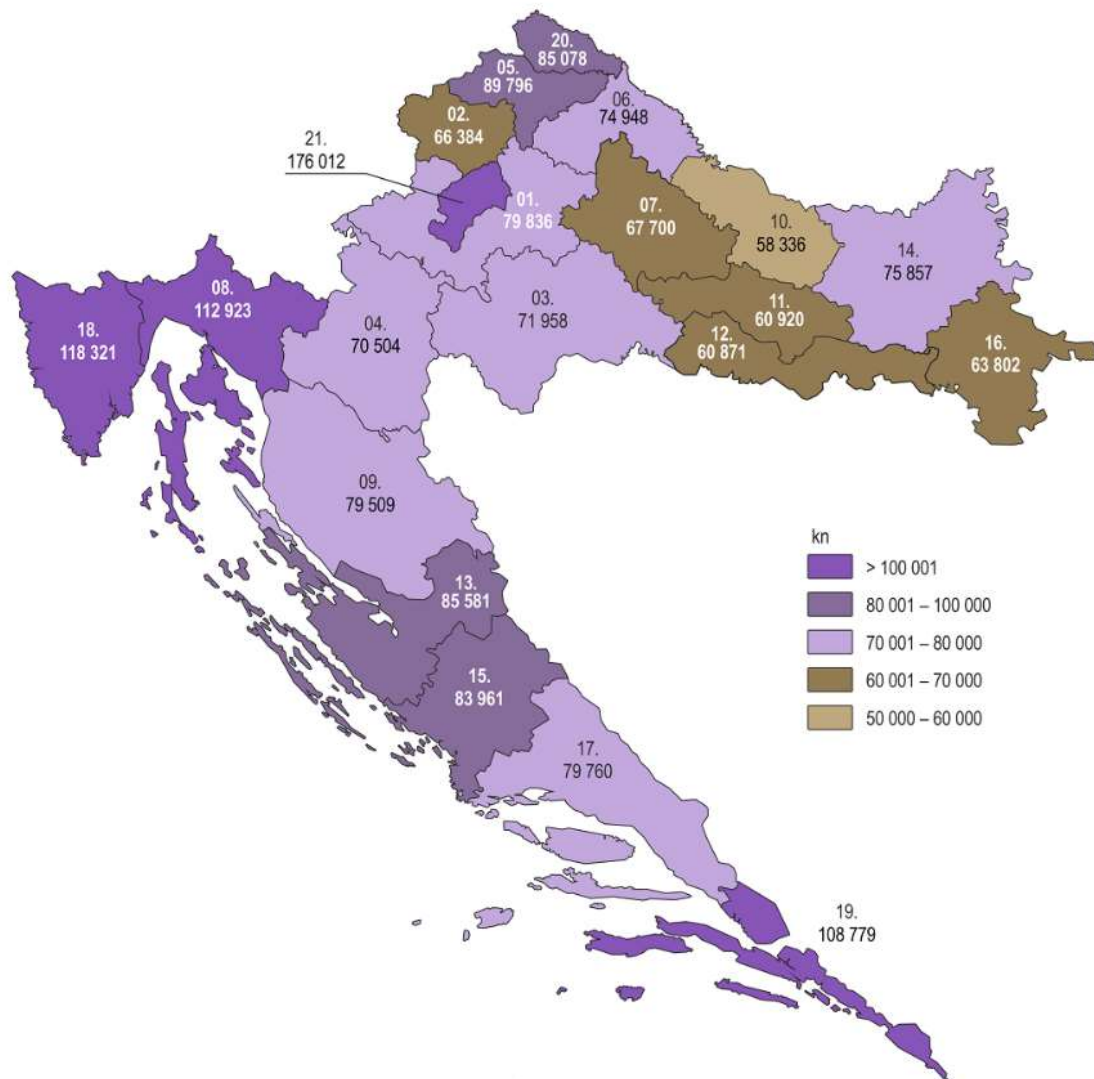
27. Upiši na kartu broj **2** u jedinu državu članicu Europske unije koja je dogovorila izuzeće od uvođenja eura. Ime je te države _____. Valuta je koju je ta država zadržala nakon pristupanja Europskoj uniji _____.

POSLJEDNJA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA HRVATSKE.

K-1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD PO STANOVNIKU U 2020.

<https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58251>

<https://podaci.dzs.hr/2022/hr/29152>

2

28. Imena su dviju županija s najvećim padom BDP-a po stanovniku u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu _____ i _____.

2

29. Koje su dvije od navedenih tvrdnja o razvijenosti hrvatskih županija točne?

- Najmanji pad BDP-a po stanovniku u 2020. u odnosu na 2019. godinu imala je Vukovarsko-srijemska županija.
- Između županije s najvišim i najnižim BDP-om po stanovniku veće su razlike bile 2020. nego 2019. godine.
- Isti je redoslijed županija na prvih pet mjesta 2019. i 2020. godine.
- Četiri županije s najnižim BDP-om po stanovniku 2020. godine dio su Osječke makroregije.
- Sve su županije Jadranske Hrvatske 2020. slabije rangirane nego što su bile 2019. godine.